

Indikátor dôvery v obchode

1 Kontakt	
1.1 Organizácia	Štatistický úrad Slovenskej republiky
1.2 Adresa	Lamačská cesta 3/C, 840 05 Bratislava
1.3 Kontaktná osoba	Peter Rozboril
1.4 Odbor	Odbor štatistiky stavebníctva, obchodu a služieb
1.5 Telefón	+421 2 50236 730
1.6 E-mail	info@statistics.sk
2 Aktualizácia metaúdajov	
2.1 Dátum poslednej zmeny	20.04.2023
3 Popis štatistiky	
3.1 Popis údajov	
<p>Štatistické zisťovanie je zamerané na zhodnotenie súčasnej situácie a určenie ďalšieho predpokladaného vývoja hlavných ekonomických ukazovateľov v obchodoch a svojim charakterom patria do skupiny kvalitatívnych zisťovaní. Indikátor dôvery v obchode je kompozitný ukazovateľ, vypočítaný ako aritmetický priemer konjunkturálnych sáld súčasnej a očakávanej ekonomickej situácie, a stavu zásob tovarov (s opačným znamienkom).</p>	
3.2 Klasifikačný systém	
Indikátor dôvery v obchode je podľa Štatistickej klasifikácie ekonomických činností (SK NACE Rev. 2.)	
3.3 Pokrytie štatistických oblastí a okruhov	
Obchod Podniky s hlavnou činnosťou v divíziách 45, 47 (SK NACE Rev.2.) Zahrnuté veľkostné triedy <ul style="list-style-type: none">podniky s 10 a viac zamestnancami registrované v obchodnom registri	
3.4 Štatistické pojmy a definície	
Indikátor dôvery v obchode je kompozitný ukazovateľ, vypočítaný ako aritmetický priemer konjunkturálnych sáld úrovne celkového dopytu a očakávanej zamestnanosti. V dotazníku sa dopytujeme na tieto činnosti: <ul style="list-style-type: none">1. Vývoj podnikateľských aktivít	

- 2. Zásoby tovarov
- 3. Očakávané požiadavky na dodávateľov
- 4. Očakávané podnikateľské aktivity
 - 4.1 Vývoj podnikateľskej situácie
- 5. Očakávaný počet zamestnancov
- 6. Očakávané ceny tovarov

3.5 Štatistická jednotka

Spravodajskou jednotkou je podnik.

3.6 Cieľová populácia

Cieľová populácia

- podniky s 10 a viac zamestnancami registrované v obchodnom registri

3.7 Geografické pokrytie

Štatistika Konjunkturálneho prieskumu v obchode sa vzťahuje na všetky regióny Slovenskej republiky.

3.8 Časové pokrytie

Konjunkturálny prieskum v obchode je od roku 1997 plne harmonizovaný s požiadavkami Európskej komisie v oblasti metodiky, spôsobu zabezpečovania ako aj realizácie výpočtov kompozitných ukazovateľov.

3.9 Bázické obdobie

Bázické obdobie nie je relevantné pre odosielanie absolútnych hodnôt.

4 Merná jednotka

Zverejnené údaje za indikátor dôvery v obchode má podobu tzv. konjunkturálneho salda.

5 Referenčné obdobie

6 Inštitucionálny mandát

6.1 Právne akty a iné dohody

Informácie o štatistike Konjunkturálneho prieskumu v obchode zbiera v štatistickom zisťovaní OPU 1-12 nezaradeného do Programu štátnych štatistických zisťovaní, vydaného na trojročné obdobie v Zbierke zákonov SR. Spravodajská povinnosť predkladať štatistické výkazy subjektom vyplýva zo zákona č. 540/2001 Z. z. o štátnej štatistike v znení neskorších predpisov (§ 18 ods. 3) a nie je možné ju odmietnuť (§ 18 ods. 8). Štatistický úrad Slovenskej republiky zodpovedá za ochranu získaných dôverných údajov a garantuje ich použitie výlučne na štatistické účely.

6.2 Spoločné využívanie údajov

7 Štatistická dôvernosť

7.1 Politika štatistickej dôvernosti

Ochrana štatistickej dôvernosti (ochrana dôverných štatistických údajov) je systém vzájomne prepojených opatrení v oblasti legislatívnej, metodologickej, organizačnej, technickej, bezpečnostnej a personálnej, zabraňujúcich úniku dôverných štatistických údajov alebo predčasnému zverejneniu štatistických informácií. Orgány vykonávajúce štátnu štatistiku sú povinné zaistiť ochranu dôverných štatistických údajov pred zneužitím spôsobom stanoveným v § 25a a § 29 a 30 zákona č.540/2001 Z. z. o štátnej štatistike v znení neskorších predpisov. Zásady aplikácie ochrany dôverných štatistických údajov sú k dispozícii na webovej stránke Štatistického úradu SR:

7.2 Zaobchádzanie s údajmi

Štatistický úrad SR pri zabezpečovaní ochrany dôverných štatistických údajov v tabuľkách s agregovanými údajmi uplatňuje vo všetkých prípadoch pravidlo minimálnej frekvencie pre $n = 3$, t.j. agregovaný údaj za menej ako 3 podniky nie je zverejnený. Okrem toho úrad uplatňuje pre štatistické výsledky v tabuľkách s agregovanými údajmi i ďalšie pravidlá, a to najmä v prípadoch, kde to vyžaduje samostatný predpis. Úrad pri zabezpečovaní ochrany dôverných štatistických údajov vo frekvenčných tabuľkách uplatňuje pravidlá ochrany tak, aby nebolo možné odhaliť dôverné štatistické údaje o jednotlivcovi alebo skupine jednotlivcov so spoločnými vlastnosťami, ktorí sú súčasťou tabuľky.

8 Politika zverejňovania

8.1 Kalendár prvého zverejnenia

Údaje sa zverejňujú v súlade s kalendárom prvého zverejnenia, ktorý je verejne dostupný na webovom portáli Štatistického úradu Slovenskej republiky.

8.2 Prístup ku kalendáru prvého zverejnenia

Kalendár prvého zverejnenia je verejne dostupný na internetovej stránke úradu:
Kalendár prvého zverejnenia

8.3 Prístup používateľov k štatistickým informáciám

9 Periodicita zverejňovania

10 Dostupnosť a zrozumiteľnosť

10.1 Tlačové správy

Verejnosť je každý mesiac informovaná o zverejnení výsledkov konjunkturálnych prieskumov prostredníctvom informatívnych správ na webovom portáli Štatistického úradu Slovenskej republiky. [Informatívne správy](#)

10.2 Publikácie

Podrobnejšie a analyticky spracované výsledky konjunkturálnych prieskumov sú uverejnené mesačne do júna, v podobe publikácie. Konjunkturálne prieskumy, ktorú je možné stiahnuť v elektronickej podobe na webovom portáli Štatistického úradu Slovenskej republiky na adrese <https://slovak.statistics.sk/wps/portal/ext/products/publikacie>

Výsledky z konjunkturálnych prieskumov sú uvádzané v databáze v DATAcube Štatistického úradu Slovenskej republiky: <https://datacube.statistics.sk/>

Výsledky konjunkturálneho prieskumu v obchode sú zasielané v elektronickej forme respondentom.

10.3 On-line databázy

Zverejnené údaje za prieskum Konjunkturálny prieskum v obchode možno nájsť v databázach DATAcube Štatistického úradu Slovenskej republiky. Webová adresa databázy [DATAcube](#)

10.4 Prístup k mikroúdajom

10.5 Iné

Európska komisia zverejňuje vlastné výstupy z konjunkturálneho prieskumu v obchode na svojich webových portáloch.

10.6 Dokumentácia o metodike

Východzia metodická príručka Európskej komisie ku konjunkturálnym a spotrebiteľským prieskumom je k dispozícii na webovom portáli Európskej komisie na adrese:

https://economy-finance.ec.europa.eu/economic-forecast-and-surveys/business-and-consumer-surveys/methodology-business-and-consumer-surveys/methodological-guidelines-and-other-documents_en

10.7 Dokumentácia o kvalite

Za účelom systematickej tvorby štatistických údajov boli vypracované samostatné technické projekty štatistických zisťovaní a interné metodické pokyny Štatistického úradu Slovenskej republiky ako Metodický pokyn Indikátory kvality štatistických výstupov a štatistických procesov a Metodický pokyn pre aplikovanie matematicko-štatistických metód pre štatistické zisťovanie.

11 Riadenie kvality

11.1 Zabezpečovanie kvality

Politika kvality je definovaná a verejne prístupná v dokumentoch Deklarácia kvality a Politika kvality. Základné princípy Štatistického úradu Slovenskej republiky zdôrazňujú orientáciu na zákazníka a zameranie sa na kvalitu produktov a služieb úradu. Tie sú prenesené do stratégie rozvoja Štatistického úradu Slovenskej republiky na dané obdobie vo vízii, poslaní a spoločne uznávaných hodnotách. Príručka kvality pokrýva všetky súčasti normy ISO 9001:2008. Existujú interné smernice týkajúce sa hodnotovných procesov podporené podpornými manažérskymi procesmi a podpornými zdrojovými procesmi. Kódex postupov pre európsku štatistiku je základným pilierom celého systému manažérstva kvality.

11.2 Hodnotenie kvality

V súčasnosti sú vypracované technické projekty za každé štatistické zisťovanie zahŕňajúce všetky nevyhnutné záležitosti spojené so vstupom údajov, kompletnosťou údajov a štatistickými kontrolami. Hodnotenie štatistických zisťovaní a metodické audity vrátane analýzy výsledkov a podávanie správ o výsledkoch sú integrované do existujúceho systému manažérstva kvality.

12 Relevantnosť

12.1 Potreby používateľov

Konzultácie s užívateľmi sú vyžadované zákonom o štátnej štatistike zdôrazňujúc spoluprácu s inými organizáciami (ministerstvá a štátne organizácie) počas prípravy Programu štátnych štatistických zisťovaní. V praxi fungujú konzultácie s užívateľmi na bilaterálnej báze a taktiež v rámci činností, ktoré sú pokryté akčným programom zameraným na zisťovanie očakávaní kľúčových užívateľov, podpory lepšej interpretácie a využitia štatistických produktov.

V súčasnosti kľúčovým používateľom výstupov prieskumu je Európska komisia, ktorá zastrešuje sieť obdobných prieskumov v jednotlivých členských štátoch EÚ a kandidátskych krajinách, kde slúžia ako podklad na analýzu národnej ekonomiky a spolu s údajmi ostatných členských štátov na analýzu ekonomického vývoja v celej Európskej únii a osobitne v eurozóne. Pre svoje analýzy ich využívajú aj analytici v štátnom a súkromnom sektore na Slovensku a v zahraničí.

12.2 Spokojnosť používateľov

Spokojnosť užívateľov je sledovaná prostredníctvom špeciálneho prieskumu vykonávaného pravidelne každé dva roky.

12.3 Úplnosť štatistických informácií

Údaje sú poskytované v plnej miere požadovanej rámcovou dohodou o partnerstve medzi Štatistickým úradom Slovenskej republiky a Európskou komisiou.

13 Presnosť a spoľahlivosť

13.1 Celková presnosť

Metodika zberu zdrojových údajov a výpočtu ukazovateľov je založená na obecných štatistických metodických pravidlách a odporúčaníach pre kvalitatívne prieskumy, čo zaručuje štandardnú vysokú presnosť ukazovateľov.

13.2 Výberové chyby

Výberové chyby sú monitorované v rámci spracovania.

13.3 Nevýberové chyby

Respondenti, ktorí nevyplnia štatistické zisťovanie do zadaného termínu, sú opätovne oslovení. V prípade nezaslania, je ich odpoveď raz imputovaná na základe odpovede z predošlého mesiaca. Priemerná návratnosť býva 80%.

14 Včasnosť a dochvilnosť

14.1 Včasnosť

Prieskumy sa uskutočňujú v priebehu prvých dvoch až troch týždňov referenčného mesiaca a ich výsledky sú uverejňované posledný týždeň referenčného mesiaca.

14.2 Dochvilnosť

Nové údaje sa zverejňujú v súlade s kalendárom prvého zverejnenia.

15 Porovnatelnosť a koherentnosť

15.1 Geografická porovnatelnosť

Zverejnené údaje sú výsledkom prieskumu v rámci spoločného harmonizovaného programu EÚ konjunkturálnych a spotrebiteľských prieskumov, ktorý zaisťuje, že údaje za Slovenskú republiku sú do veľkej miery porovnateľné so zodpovedajúcimi údajmi za ostatné členské a kandidátske krajiny EÚ. Každá krajina však za účelom čo najefektívnejšieho využitia dostupných údajov môže používať čiastočne odlišnú metódu zberu údajov.

15.2 Porovnatelnosť v čase

15.3 Prierezová koherentnosť

-

15.4 Vnútoraná koherentnosť

Nevyskytujú sa žiadne odchýlky, štatistické výsledky sú vnútorne konzistentné.

16 Náklady a záťaž respondentov

Pri dizajne prieskumov a ich zmenách sa prihliada na možnú záťaž respondentov a celkové náklady.

17 Revízia údajov

17.1 Politika revízií

Revidujú sa odpovede za predchádzajúci mesiac. Revízie sú vykonávané transparentne a v súlade s interným rozhodnutím, ktorým sa vydáva politika revízií Štatistického úradu Slovenskej republiky. Rovnaká politika revízií je aplikovaná na údaje zverejňované na národnej úrovni ako aj údaje odosielané Európskej komisii. V súlade s politikou revízií sú pri revízii uvedené aj jej dôvody a charakter. Politika revízií a Kalendár revízií Štatistického úradu Slovenskej republiky sú prístupné na webovom portáli úradu. [Politika a kalendár revízií](#)

17.2 Revízia údajov v praxi

Zverejnené údaje môžu byť revidované v dôsledku sezónnej úpravy časových radov alebo dostupnosti nových, presnejších alebo opravených zdrojových údajov.

18 Štatistické spracovanie

18.1 Zdrojové údaje

Výberové zisťovanie, veľkosť vzorky 526 štatistických jednotiek (EV OBCH 1 — 12).

18.2 Periodicita zberu údajov

Prieskum sa vykonáva mesačne.

18.3 Zber údajov

Celý proces organizuje oddelenie štatistiky stavebníctva, obchodu a služieb.

18.4 Validácia údajov

V priebehu zberu sa vykonáva automatizovaná vstupná, úplnostná a štatistická kontrola údajov.

18.5 Spôsob spracovania údajov

Z mikroúdajov sa vypočítajú percentuálne podiely jednotlivých variant odpovedí a následne konjunkturálne saldá za jednotlivé otázky a z nich jednotlivé indikátory. Konjunkturálne saldá za jednotlivé otázky sú v zásade počítané ako rozdiely medzi percentuálnymi podielmi kladných a záporných odpovedí.

Indikátor dôvery v obchode je kompozitný ukazovateľ počítaný ako aritmetický priemer konjunkturálnych sald dopytu a očakávanej zamestnanosti.

18.6 Úprava údajov

Zverejnené časové rady sú sezónne upravené metódou Dainties.

19 Poznámka

--